

Bæredygtighed: mod et fælles sprog for en fælles fremtid

LOF Ledelsesdag - Sammen om Fremtiden

Tanja Gotthardsen, Continual

på vegne af

POLITTIKEN

Onsdag

Kendte tøjgiganter anmeldt for at snyde miljøbevidste forbrugere

Forbrugerne bliver snydt, når de køber 'bæredygtige' varer i god tro, viser forbrugerjuristernes gennemgang af flere butikker og brands. Nu er de anmeldt for brud på markedsføringsloven.

**European
Environment
Agency**

ETC CE Report 2023/4

EU exports of used textiles in Europe's circular economy

Authors:
ETC experts: Dina Lingås (Norion), Saskia Manshoven (VITO)
EEA experts: Lars Fogh Mortensen, Freja Paulsen

Tau Ulv Lenskjold, Trine Brun Petersen
og Rosita Satell (red.)

GRØNNE DESIGNKULTURANALYSER

Perspektiver på bæredygtighed

SYDDANSK UNIVERSITETSFORLAG

FORBRUGERRÅDET
 tænk

7 June 2022

Tøjforbrug

Gennemført af YouGov på vegne af PlanMiljø

Feltperiode: 20-05 - 01-06-2022

business.yougov.com

Temperatortjek

Hvordan har vi det med ordet

“bæredygtighed”

Danmarks succes med at omstille til et bæredygtigt, grønt samfund er bredt anerkendt.

Lars Aagaard
@L_Aagaard

Danmark er et grønt foregangsland. Udover ambitiøse klimamål og internationalt pres, bidrager vi med enorme mængder grøn energi, CO2-lagring og grønne teknologier til hele Europas omstilling. Se [@Deadline_dr dr.dk/drtv/se/deadli...](#) #dkpol #dkgreen

7:58 PM · Aug 9, 2023 · 69.3K Views

Danmark har været forkæmper for den bæredygtige dagsorden, længe før FN's 193 medlemslande gik sammen om at sætte de 17 Verdensmål i 2015.

mette • Følg

Mere end 50 grønne aftaler. Samtidig er det lykkedes at styrke det sociale sikkerhedsnet. Vi har investeret i velfærdssamfundet. En ny ret til tidlig pension. En ny udligningsreform. Og et opgør med centraliseringen af Danmark.

Vi har bevist, at det er muligt både at være rød og grøn. På én og samme tid.

Vi kan være stolte af, at Danmark nu er et grønt foregangsland. Men vi skal gøre endnu mere. Derfor fortsætter vi. Vores prioriteringer den næste tid er blandt andet en grøn skattereform. Grønne indenrigsfly. Og udbygning af den vedvarende energi.

Klimaet har brug for høje ambitioner 🍀

MENU

Information

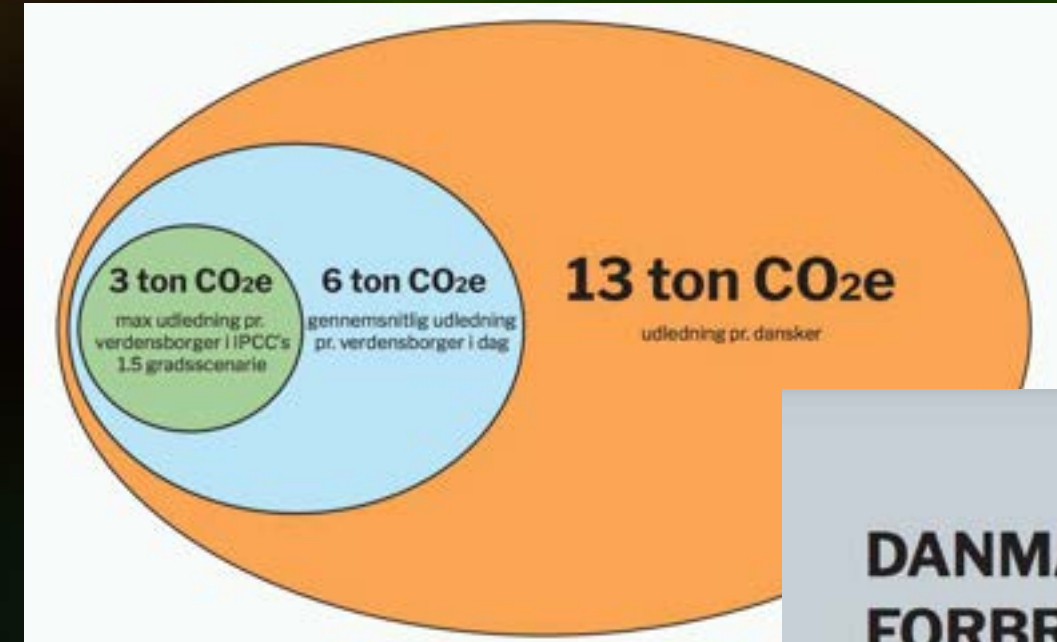
PRØV AVISEN

LOG IND

LÆSERBREV

Dan Jørgensen: Hele verden kalder Danmark for et grønt foregangsland. Fordi vi er det

Status

Danmark er kun 4 procent cirkulær

Ifølge den såkaldte Circularity Gap Report er Danmark kun 4 procent Cirkulær. Dermed er Danmark dårligere til cirkulær økonomi end flere andre europæiske lande. Hvis Danmark skal være et grønt foregangsland, skal vi blive bedre til at udnytte vores ressourcer bæredygtigt.

• 14. AUG. 2023 \ ANBEFALET

Nyt studie: Danmark er en forgældet klimasynder

Danmarks indsats lever langt fra op til de etiske principper for, hvordan verdens lande bør fordele prisen for den globale opvarmning, argumenterer forskere.

Oversvømmelse i Bangladesh, som er et af de lande, der er hårdest ramt af klimaet, men som i modsætning til Danmark ikke er ansvarlig for dem. [Foto: Shutterstock]

Der er altså rigtig meget snak.

**Hvad forstår I ved ordet
"bæredygtighed"?**

Underviserne havde et diverst udsnit af definitioner på, hvad "bæredygtighed" kan betyde, men de var overvejende i tvivl om, hvad der mentes med "en officiel definition på bæredygtighed".

OUR COMMON FUTURE

THE WORLD COMMISSION
ON ENVIRONMENT
AND DEVELOPMENT

Brundtlanddefinitionen

“En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare”

OUR COMMON FUTURE

THE WORLD COMMISSION
ON ENVIRONMENT
AND DEVELOPMENT

Brundtlanddefinitionen

"En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare"

"Der skal gives overvejende prioritet til verdens fattigste."

(Brundtlandrapporten 1987)

**Det er også den, der
råder i lovgivningen**

Vejledning om brug af miljømæssige
og etiske påstande m.v.

2014

Og i Verdensmålene

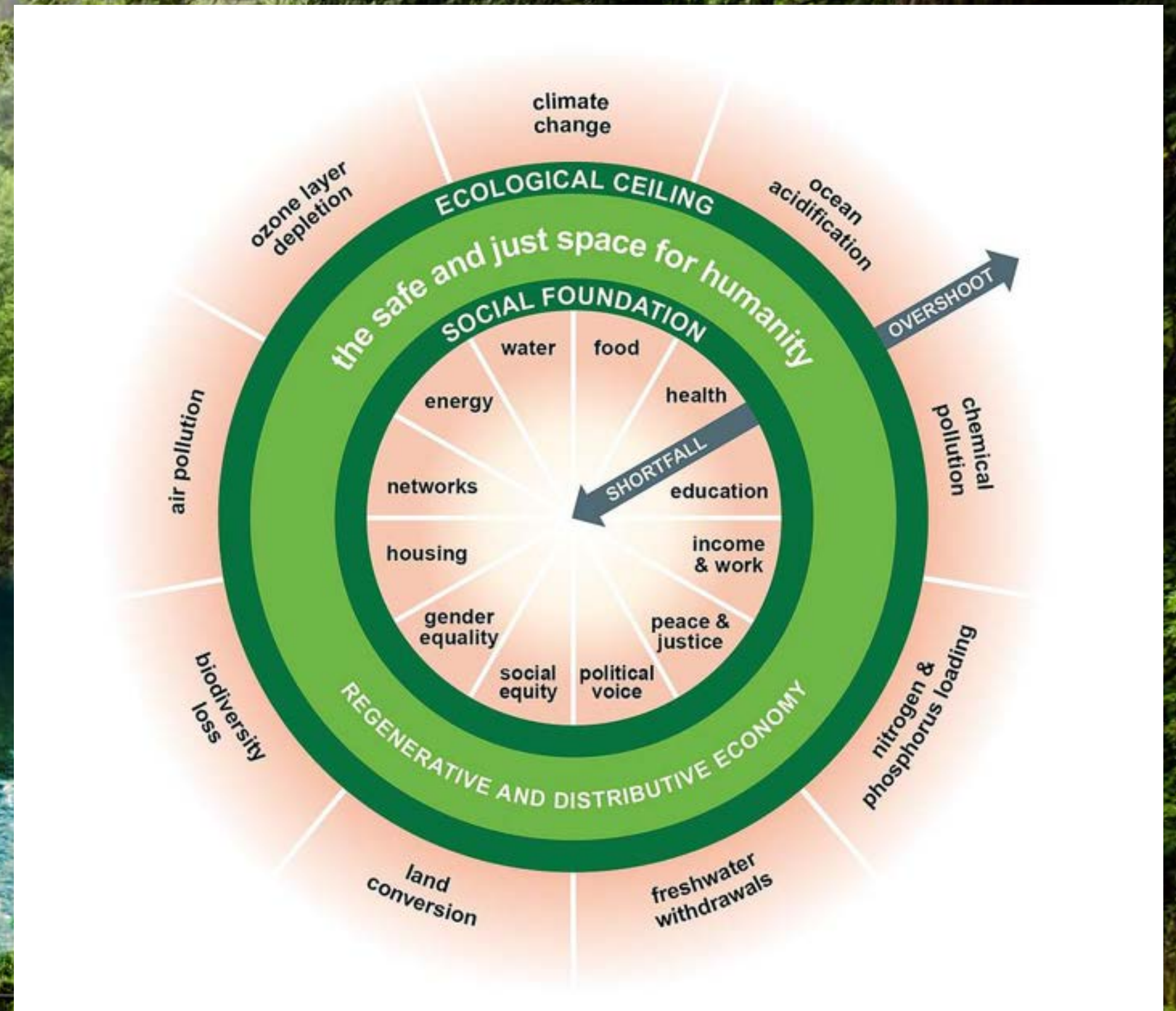

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

1 NO POVERTY 	2 ZERO HUNGER 	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING 	4 QUALITY EDUCATION 	5 GENDER EQUALITY 	6 CLEAN WATER AND SANITATION
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY 	8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH 	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE 	10 REDUCED INEQUALITIES 	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES 	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION
13 CLIMATE ACTION 	14 LIFE BELOW WATER 	15 LIFE ON LAND 	16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS 	17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS 	 SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

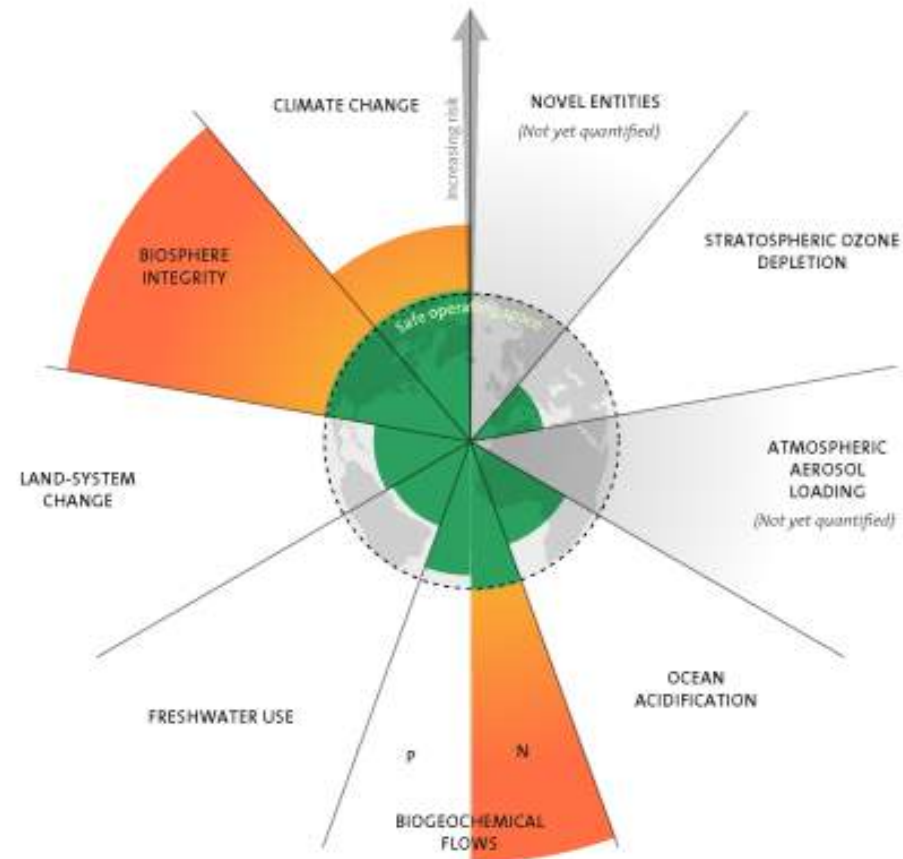
Og i nye modeller

Doughnut Economics
(Raworth 2012; 2017)

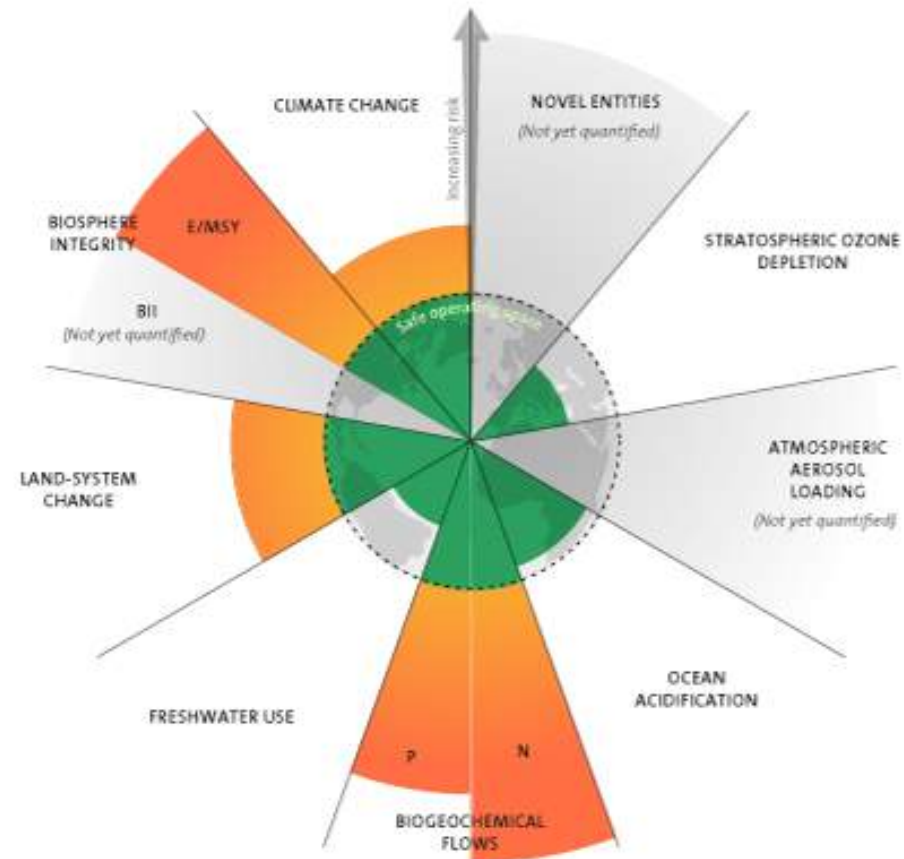
Status på grænserne

2009

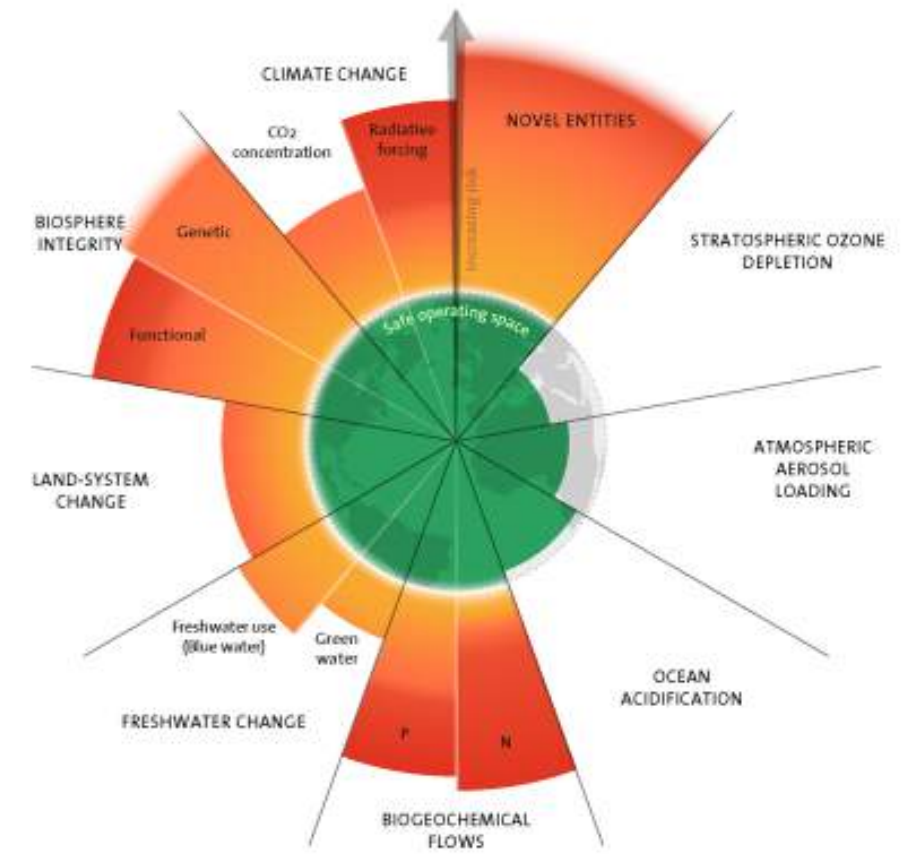
3 boundaries crossed

2015

4 boundaries crossed

2023

6 boundaries crossed

**Et løfte om
bæredygtighed, er
et løfte om holisme**

"Det kan være vanskeligt at formulere tilstrækkeligt præcise påstande om, at et produkt, en aktivitet eller en virksomhed er bæredygtig(t), uden at forbrugerne bliver vildledt."

(Forbrugerombudsmanden, 2014)

BÆREDYGTIG

25 sager om greenwashing ligger på forbrugerombudsmandens bord: "Jeg vil anbefale ikke at kalde sit produkt bæredygtigt"

“Absolut bæredygtighed”

Findes der overhovedet noget bæredygtigt produkt?

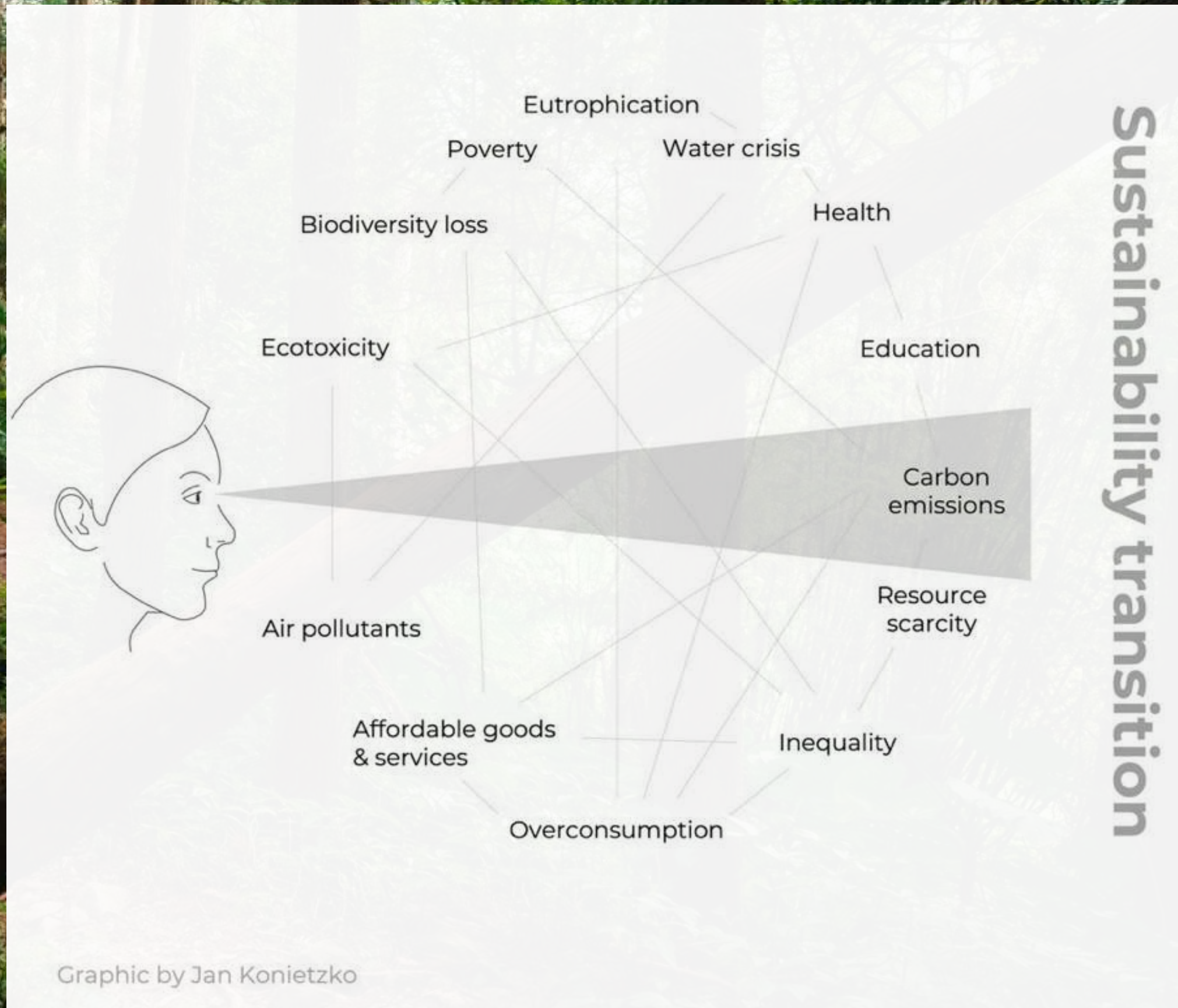
Det er svært at definere et produkt som bæredygtigt i sig selv ud fra det absolutte perspektiv. Alle produkter medfører en eller anden form for belastning af enten vores klima eller miljø. Derfor giver det mere mening at tale om, hvorvidt vi har en bæredygtig livsstil set ud fra et absolut perspektiv.

Hvis vi forestiller os, at hvert individ på Jorden har et råderum, der definerer, hvor meget det kan tillade sig at bruge af planetens ressourcer for at få mad, husly, transport, underholdning osv., så kan vi også udregne, hvor meget vi kan forbruge, uden at det belaster klimaet og miljøet kritisk. I det perspektiv kan du godt have plads i dit råderum til at spise rødt kød, hvis du f.eks. ikke flyver. Eller du kan flyve, men så er der måske ikke 'råd' til, at du også spiser rødt kød.

Professor Michael Zwicky Hauschild,
Center for Absolut Bæredygtighed, DTU

Vi har kollektivt tunnelsyn

Jan Konietzko, "Carbon Tunnel Vision"

Generelt vil jeg opfordre til omtanke ift. begreber som:

"bæredygtig" / "grøn" / "miljøvenlig" / "klimavenlig" /
"ansvarlig" / "etisk" osv.

- generelle, ukonkrete og svære at dokumentere
- "mindre ondt" ikke per definition lig med "venlighed"
- farver, ikoner mm. må heller ikke vildlede.

Damage control:

Den generelle påstand

fx "bæredygtig", "etisk", "miljøvenlig", "klimavenlig", "grøn", "conscious" osv.

Hvis I bruger generelle påstande i markedsføringen, anbefaler

Forbrugerombudsmanden, at I underbygger med oplysninger om, hvordan det er "bedre"

Men igen - det kan være svært at dokumentere.

Den konkrete påstand

fx "vi har reduceret vores energiforbrug med x % siden 2019", "vi får vores råvarer fra ...", "vi har det økologiske spisemærke", osv.

Konkrete påstande er langt lettere at dokumentere + udgør en langt mere ærlig forbrugerformidling.

At møde de potentielle kursister på andre opmærksomhedspunkter, såsom "ressourceforvaltning", blev set som en gylden middelvej - især i lyset af den nuværende inflation - og vil også gøre det lettere for underviserne at holde sig indenfor markedsføringslovens rammesætning.

Der var enighed om, at det, at have en fælles forståelse og et fælles sprog, er afgørende for, at man kan arbejde symbiotisk og mere trygt med emnet.

Bæredygtighedsbegrebet - fra floskel til ledestjerne

SÆT GANG I DEBATTEN OM BÆREDYGTIGHED MED LOF'S DIALOGKORT. BRUG KORTET I UNDERVISNINGEN OG TIL ARRANGEMENTER. KORTET KAN FÅS GRATIS HOS LOF'S LANDSORGANISATION. SE SIDE 12.

Verdensmål 12.3

Inden 2030 skal det globale madspild på detail- og forbrugerniveau pr. indbygger halveres og fødevaretab i produktions- og forsyningskæder, herunder tab af afgrøder efter høst, skal reduceres.

SPØRGSMÅL 1: En husstand i et parcelhus i Danmark smider rigtig meget mad ud. Hvor meget er det i gennemsnit?

A: 68 kg om året · B: 105 kilo om året

SPØRGSMÅL 2: Hvor meget kød spiser en dansker i gennemsnit om året?

A: 36 kg · B: 52 kg.

Og så en ros

Øvelse

1) Identificer de(n) generelle påstand(e) i beskrivelsen

2) Giv et bud på en fængende, opdateret beskrivelse med en konkret påstand

Markedsføring

Det er ærgerligt med et fantastisk arrangement og ingen deltagere. Her er lidt materiale, der kan inspirere og hjælpe jer på vej!

Bæredygtighed kan være en måde at tiltrække nye målgrupper til jeres aktiviteter. Bæredygtighed kan også betyde nye aktiviteter. Det er derfor oplagt at overveje, hvordan de skal markedsføres.

Jul med tryllerier af Italiensk Crepepapir

.....anderledes og smukt

Juleworkshop med crepepapir:

Smukke crepepapirblomster til at pynte i juletiden, f.eks. som den smukke julestjerne vist på billedet.

Crepepapirblomster kan bruges enkeltvis, i buketter, sammen med tørrede blomster, som pynt på julegaver, i juledekorationer og kranse.

Hvad med at lave din egen bæredygtige mistelten, som kan bruges år efter år.

Vegetarisk Madkursus

- Inspiration til klima tilhængere og dem der elsker grønt mad

Mangler du inspiration til hvordan du kan gøre din mad mere grøn og lækker, så er disse workshops noget for dig!

Kom med i “det grønne køkken” hvor vi laver bæredygtig mad med fokus på retter der smager og mætter!

Målet er at udvide dit repertoire med grøn mad, der kan bruges både som tilbehør og som hovedret. På kurset tilbereder vi et alsidigt grønt måltid, med små og store dele retter, snacks og andre gode sager.

Her får du masser af gode fif til hvordan du kan gøre den grønne kost smagfuld og varieret. Vi har særligt fokus på det nordiske køkken, så du lærer at udnytte det vi har i vores egen baghave og på den måde bliver dit “mad-liv” mere klimavenlig.

Kom og flet en kurv weekendkursus i pileflet for begynder og let øvede.

Har du lyst til, at skabe et smukt produkt i, et bæredygtigt materiale. Du fletter en pilekurv rund eller oval. Du får rig mulighed for, at gøre kurven individuel og til din helt egen, vi skal arbejder med forskellige teknikker fra traditionelt kurveflet, du vil stifte bekendtskab med fagudtryk som stager, kimning, sideflet, fransk sideflet, engelsk sideflet m.v. Kurset giver dig mulighed for fordybelse i processen og i at arbejde kreativt, du tilegner dig færdigheder, som efterfølgende kan bruges på egen hånd. Medbring en skarp rosensaks, en skarp snittekniv (evt. grøntsagskniv), et lod/sten min. 1kg og et målebånd.

Dyk Ned i Elbilen Fisker Ocean

Særarrangement: Besøg hos Fisker Center+ Copenhagen i Taastrup

Er du nysgerrig på elbiler og deres rolle i vores fremtid? Så kom med ind i Fiskers verden af bæredygtig mobilitet.

En unik mulighed for at få præsenteret Fisker i deres nyåbnede Fisker Center+ i Taastrup. Arrangementet forløber i bedste Top Gear stil, hvor du kommer helt tæt på demobilerne, kan "sparke dæk" og udforske kabinen.

Bæredygtig folkeoplysning

[Lær at gøre en forskel >](#)

Kan vi komme på en bedre titel her?

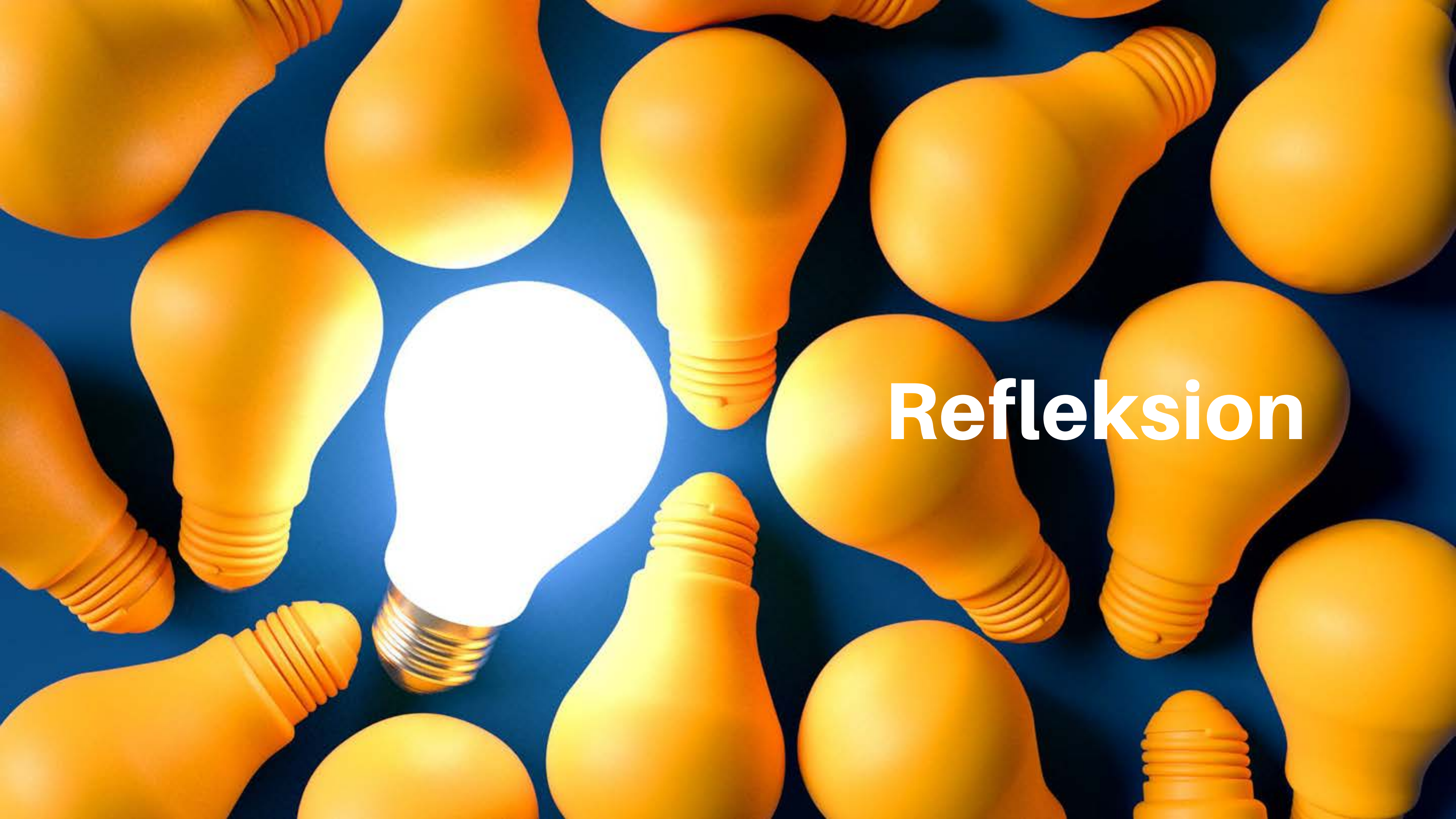
LOF kan fx oplyse om grønne teknologier og om, hvordan privatpersoner og virksomheder bedre kan udnytte de ressourcer, vi har.

Vi kan sprede viden om, hvordan vi som forbrugere kan handle mere bæredygtigt, og vi kan være med til at motivere den enkelte borger til at komme fra tanke til indsigt og handling gennem dialog.

I samtalen mellem facilitator og underviserne, var en af de bærende overvejelser desuden, hvordan man kan understøtte kursisterne i den mest hensigtsmæssige adfærd, uden at dette [altså bæredygtighed] behøves italesættes.

Tiden er til mus

Reflektion

A photograph of a sunlit forest path. The path is a narrow, light-colored trail winding through a dense forest of tall, thin trees with vibrant green foliage. Sunlight filters through the canopy, creating a bright, hazy atmosphere. The trees are mostly deciduous, with some evergreens visible in the background. The overall scene is peaceful and natural.

**Hvordan bidrager LOF konkret
til at løfte dagsordenen?**

Og hvordan ser det konkrete sprog herfor ud?

Spørgsmål?